

ATIĞI
AZALT
YEŞİLİ
HAYATA
KAT

ÖNSÖZ

Ege Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Necdet BUDAK

NEDEN

SIFIR ATIK?

NÜFUS

TÜKETİM

SANAYİLEŞME

KENTLEŞME

KAYNAKLAR

>>

0

>>

1

>>

2

>>

3

>>

4

>>

SIFIR ATIK YÖNETİM PLANI

Sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde gelecek nesillere temiz, gelişmiş bir Türkiye ve yaşanabilir bir dünya bırakmak için sıfır atık yaklaşımına ihtiyaç vardır.

Sıfır atık yönetimine ilişkin çalışmaların daha verimli ve sistemli olarak yürütülmesi için "Sıfır Atık Yönetim Planı"nın hazırlanarak hayata geçirilmesi önemli bir adım olacaktır.

"Sıfır Atık Yönetim Planı" sıfır atık yaklaşımının anlaşılmasını sağlayacak, mevcut durumu ortaya koyacak ve hedeflere ulaştıracak eylemleri belirlemek amacıyla hazırlanacak olup, sıfır atık yönetimi için yol haritasını belirleyecektir.

İsrafın önlenmesini,
kaynakların daha verimli
kullanılmasını, atık
oluşum sebeplerinin gözden
geçirilerek atık
oluşumunun engellenmesi
veya minimize edilmesi ile
birlikte,

atığın oluşması durumunda
ise kaynağında ayrı
toplanması ve geri
kazanımının sağlanmasını
kapsayan atık yönetim
felsefesi olarak
tanımlanan bir hedeftir.

YOL HARİTASI

VERİ TOPLAMA

ANALİZ

ATIK AZALTMA HEDEFLERİ

AYRIŞTIRMA GERİ KAZANIM STRATEJİLERİ

İZLEME - KONTROL

VERİ TOPLAMA ANALİZ

Kurum içi ofis
ve diğer
ünitelerde
(derslikler,
laboratuvar,
yemekhane,
fotokopi, vb.)
kaynağına göre
çıkabilecek
atık türü ve
miktarları ile
birlikte, atık
biriktirme
yöntemlerinin
belirlenmesi
çalışmalarını
içerir.

ATIK ÇEŞİTLERİ

KAĞIT

METAL
PLASTİK

CAM

EKMEK
ARTIKLARI

YEMEK
ARTIKLARI

ORGANİK
ATIKLAR

TIBBİ
ATIK

TEHLİKELİ
ATIK ATIK

OFİS
BÜRO
DERSLİK
FOTOKOPİ
BASKI
MERKEZİ
KANTİN
KAFETERYA

OFİS
BÜRO
DERSLİK
KANTİN
KAFETERYA
YEMEKHANE
YEMEK
HİMETİ
VEREN ÖZEL
İŞLETMELER
LABORATUVAR
LAR

OFİS
BÜRO
DERSLİK
KANTİN
KAFETERYA
LABORATUVAR

YEMEKHANE
YEMEK
HİMETİ
VEREN ÖZEL
İŞLETMELER

YEMEKHANE
YEMEK
HİMETİ
VEREN ÖZEL
İŞLETMELER

YEMEKHANE
YEMEK
HİMETİ
VEREN ÖZEL
İŞLETMELER
İÇİN YEMEK
YAPMA
BÖLÜMLERİ

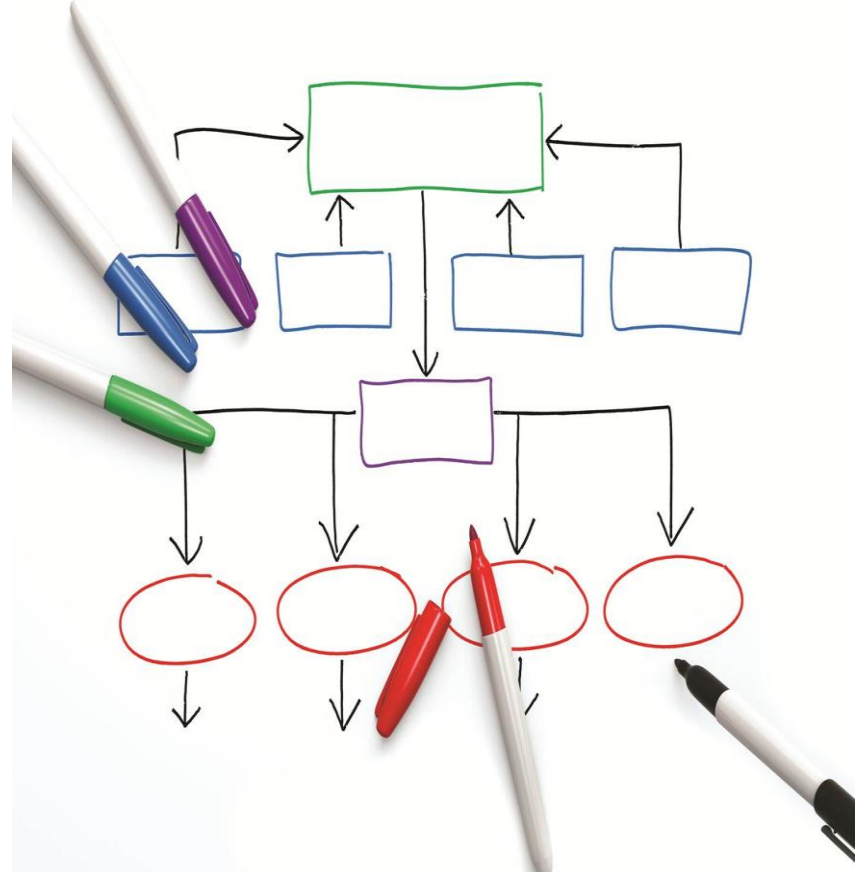
SAĞLIK
HİZMETİ
VEREN
KURUMLAR

OFİS
BÜRO
DERSLİK
FOTOKOPİ
BASKI
MERKEZİ
KANTİN
KAFETERYA
YEMEKHANE
LABORATUVAR

ATIK AZALTMA HEDEFLERİ

Veri toplama ve analiz çalışmalarına ait sonuçların değerlendirilerek, tüm ünitelerde meydana gelen atık oluşumunun mümkün olduğunca önlenmesi ve atık azaltma hedefine yönelik adımların belirlenmesi faaliyetlerini ifade eder.

REÇETE

Hasta Bilgileri :

Dr. Dip. No. Adı-Soyadı
(Varsa Kaşesi)

Tanı :

- ekolojik ayak izini hesapla
- çöpünü analiz et
- tüketim alışkanlıklarını değiştir

SIFIR ATIK

ADIM ADIM SIFIR ATIĞA

Adımlarını Belirle

YEMEK

ENERJİ

ULAŞIM

ATIK

Tercihlerini Belirle

AZALTMA

GERİ KAZANIM

GERİ DÖNÜŞÜM

Hedefini Belirle

(Hedefe nasıl ulaşacaksın)

PAYLAŞ

SIFIR ATIK

EKOLOJİK AYAK İZİNİZİ ÖLÇÜN !!

- ❖ Ekolojik ayak izi dünya nüfusunun ekosistemden ne kadar kaynak talep ettiğini ve ne kadar geri kazandırması gerektiğini ölçmek için kullanılıyor.
- ❖ Ekolojik ayak izi belirli bir nüfusun doğaya yükünü hesaplamak amacıyla oluşmuş bir yöntemdir.

<http://footprint.wwf.org.uk/>

**TÜKETİM
ALIŞKANLIKLARINIZI
DEĞİŞTİRİN
!!!**

OFİS-BÜRO DERSLİKLERDE SIFIR ATIK

AYLIK DERGİLERDE
MÜMKÜN OLDUĞUNCA
ABONELİK SAYISINI
AZALTIN

MÜMKÜN OLDUĞUNCA ÇİFT
TARAF LI KOPYA ALIN

TEKRAR
DOLDURULABİLİR
KARTUŞ VE TEKRAR
ŞARJ EDİLEBİLİR
PİLLERİ KULLANIN

CEP DOSYA, KAPAKLI DOSYA
GİBİ KAĞIT VE PLASTİK
MALZEMELERİN KULLANIMI
YERİNE, DOKUMANLARI ZIMBA
TELİ YA DA ATAŞ İLE
BİRBİRİNE İLİŞTİRİN

MÜSVEDDE
KAĞITLARIN NOT
KAĞITLARI OLARAK
KULLANIN

UYGULANABİLDİĞİ
SÜRECE, İLETİŞİMLERDE
YAZILI BASKI YERİNE
ELEKTRONİK MAİLLERİ
KULLANIN

ÇEŞİTLİ OFİS
MALZEMELERİNİN
TEKRAR KULLANIN
(ATAŞ, PAKET
LASTİKLERİ,
KLASÖRLER VB.)

Tek kullanımlık malzemeler (plastik tabak, bardak, vb.) yerine tekrar kullanılabilir malzemelerin (cam, metal bardak ya da tabak) kullanın

PAKETLİ GIDA TÜKETİMİNİ AZALTIN

Paketli ekmekler yerine dilimlenmiş ekmekleri tercih edin

Kantin, kafeteryalarda paketli gıdalar yerine meyve ve kuruyemişler için talep oluşturun

Şişelenmiş su tüketimini azaltın, yanınızda tekrar kullanılabilir su kaplarınızı taşıyın

Atıştırmalıklarınız ve yemekleriniz için yanınızda yemek kutuları taşıyın

KANTİN KAFETERYA YEMEKHANELERDE SIFIR ATIK

designed by freepik.com

LABORATUVARLARDA SIFIR ATIK

KİMYASAL SARF
MALZEMELERİNİ
İHTİYAÇ FAZLASI
ALMAYIN

AMBALAJ ATIKLARI
VE KİMYASALLA
KİRLENMİŞ
MALZEMELERİN
AYRIMINI DOĞRU
YAPIN

KULLANILMAYAN
KİMYASALLARIN
BİRİMLER ARASI
KULLANIM
DURUMUNA GÖRE
TAKAS EDİN

TEMİZLİĞİ DOĞAL ÜRÜNLER
İLE YAPIN YADA TEMİZLİK
KİMYASALLARI İÇİN BÜYÜK
AMBALAJLAR TERCİH EDİN

TEK KULLANIMLIK MASKELELER
YERİNE KENDİ DOĞAL
MASKELEİNİZİ HAZIRLAYIN

FIRÇA VE TARAKLARINIZ
İÇİN AHŞAP ÜRÜNLERİ
TERCİHEDİN

AHŞAP YADA ŞARJ EDİLEBİLİR
DİŞ FIRÇALARININ PLASTİK
FIRÇALARA İYİ BİR ALTERNATİF
OLACAĞINI UNUTMAYIN

TIRAŞ BIÇAKLARINDA ÇOK
KULLANIMLIK ÜRÜNLERİ
TERCİH EDİN

KİSİSEL BAKIM TEMİZLİKTE SIFIR ATIK

DOĞAL ÜRÜNLER İLE TEMİZLİK

SİRKE

Cam temizleyicisi: Bir beze bir miktar sirke dökerek bardaklarınızdan ve fincanlarınızdan yağları sökebilir ve onları parlatabilirsiniz. Ardından sıcak suyla durulamanız yeterli olacaktır.

Elma sirkesi ayrıca kıyafetlerinizden makyaj lekelerini çıkarmak için de mükemmel bir kaynaktır.

Duştaki kireçlenmeden kurtulmak istemez misiniz? Bunun için iyi bir teknik duşu elma sirkesiyle fırçalamak ve yaklaşık 30 dakika etkisini göstermesine izin vermektir. Ardından bunu yine bir fırçayla ve sıcak suyla yıkayın ve sonrasında bir bezle silin. Duşunuz yepyeni gibi olacaktır.

KARBONAT

Boru temizleyici borunun içine boşaltın ve ardından bir bardak da sirke dökün. Bunun 15 dakika beklemesine izin verin ve ardından sıcak suyla durulayın

Kumaş yumuşatıcı Karbonatla kirecin kıyafetlerinize yapışmasını doğrudan önleyebilirsiniz ve kıyafetleriniz mükemmel bir görünüme sahip olur.

Koku emici- ayakkabıların, evinizdeki hayvanların kullandığı nesnelerin, vs. kokusunu nötralize etmek açısından mükemmeldir.

LİMON

beyaz kıyafetlerinizin rengini geri kazanması açısından mükemmel bir üründür

Buzdolabındaki kötü kokuları yok eder

mutfaktaki (ahşapta, bezlerde, camlarda, vs.) herhangi bir lekeden kurtulmak için de bire birdir.

ALIŞVERİŞ
ALIŞKANLIKLARININ
DEĞİŞTİRİLMESİ
İLE
SIFIR ATIK

“
ALIŞVERİŞLERDE
PLASTİK POŞETLER
YERİNE BEZ
TORBALAR
KULLANIN
”

“
Plastik
poşetlerin
doğada yok olma
sürelerinin 1000
yılı bulduğunu
unutmayın
”

“
Az da olsa geri
dönüştürdüğünüz plastik
şişelerin yeni bir şişe
ürettiğini mi
düşünüyorsunuz?
Maalesef PET şişeler çok
nadir durumlarda geri
dönüştürülmüş polimerler
içermekte.
”

“
Plastik şişelerin ana
maddesi ham petroldür
litrelik plastik
şişenin üretimi için
100 ml ham petrol
kullanılmakta
1 litrelik plastik
şişenin üretimi için
100 ml ham petrol
kullanılmakta
”

- ✓ İHTİYACINIZ KADAR TÜKETİN
- ✓ ALIŞVERİŞ LİSTESİ OLMADAN ALIŞVERİŞE ÇIKMAYIN
- ✓ AÇKEN ALIŞVERİŞE ÇIKMAYIN
- ✓ KREDİ KARTI KULLANIMINI SINIRLANDIRIN
- ✓ FIRSATLARI KAÇIRIN
- ✓ AVM LERDEN UZAK DURUN
- ✓ PARANIZLA NE YAPACAĞINIZA DAİR BİR HEDEFİNİZ OLSUN
- ✓ BOŞ VAKTİNİZİ VE PARANIZI KİŞİSEL GELİŞİMİNİZE HARCAYIN

AYRIŖTIRMA GERİ KAZANIM STRATEJİLERİ

Mevcut atık yönetiminin incelenmesi sonrasında, bu süreçte kurum içinde kullanılacak konteyner türleri, ayrı toplanacak atık türleri, toplama yöntemleri ve sıfır atık yönetiminin oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. Oluşmasının önüne geçilemeyen atıklar için geri dönüşüm ve geri kazanıma yönelik hedefler belirlenecektir.

ATIKTAN SANATA

İZLEME KONTROL

İzleme ve kontrol sürecinde hedef ve performans göstergeleri oluşturularak süreç takibi yapılacaktır.

Hedef için belirlenen uygulama adımlarının başarı oranları analiz edilecek

Alınan aksiyonlar doğrultusunda gerekiyorsa yeni eylem planları oluşturularak çalışmalara devam edilecektir.

EGE ÜNİVERSİTESİ ÇEVRE
SORUNLARI UYGULAMA VE
ARAŞTIRMA MERKEZİ

0232 311 2560

0232 311 2515

cevsoruyg@mail.ege.edu.tr
eucevmer@gmail.com

E.Ü. Kampüsü 35100
Bornova-İZMİR

